

Z obsahu:

- Odbory navrhly zaměstnavatelům navýšit mzdové tarify v odvětvové smlouvě podle růstu minimální mzdy
- Předčasné důchody si hlubinní horníci zaslouží
- Na Dole ČSM vyzkoušeli účinné ochlazování razičů

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Hlubinní horníci si předčasné odchody do důchodu zaslouží,

tvrdí předseda SHO OKD Jaromír Pytlík

V současné době se nachází v meziresortním připomínkovém řízení návrh vládního zákona, který bude s předstihem řešit možné sociální dopady na zaměstnance v hornictví v Moravskoslezském kraji, způsobené útlumem těžby uhlí. Nová legislativní úprava by umožnila 3500 hlubinným horníkům dřívější odchod do starobního důchodu. Po jeho skončení plánuje MPSV předložení zákona na jednání vlády. Zákon by měl nabýt účinnosti v průběhu roku 2015. Návrh upravuje v zákoně o důchodovém pojištění nižší důchodový věk některých horníků o 5 let včetně zvláštního způsobu stanovení procentní výměry starobního důchodu těchto horníků. Podmínkou pro snížení důchodového věku bude odpracování příslušného počtu směn pod zemí v hlubinných dolech; obecně se bude jednat o 3300 směn s tím, že v některých specifických případech (skončení zaměstnání v hornictví z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice nebo zaměstnání v uranových dolech) postačí nižší počet těchto směn. Nový zákon by se nejvíce dotknul hlubinných horníků v důlní společnosti OKD Ostrava. S předsedou Sdružení hornických odborů OKD Jaromírem Pytlíkem HGN hovořil nejen o předčasných důchodech.

Před rokem probíhalo v OKD velice napjaté jednání o nové podnikové kolektivní smlouvě. Podařilo se ji uzavřít až za rekordních 13 měsíců, když odbory pohrozily a zaměstnanci odsouhlasili stávkou. Jaká je atmosféra mezi zaměstnanci v současnosti?

Většina zaměstnanců si je vědoma toho, v jak těžké situaci se nachází hornictví nejen u nás, ale i ve světě. Domnívám se, že se podařilo domluvit přijatelnou kolektivní smlouvu. Zaměstnavatel původně navrhoval snížení personálních nákladů o 20 procent, což také mělo znamenat výrazné snížení výdajů na sociální účely. Na podzim to mezi zaměstnanci doopravdy vřelo, bylo vidět, že tak radikální snížení mezd není možné. Vždyť jde všem o práci a všechny strany musí bojovat o to, aby hornictví v našem kraji mohlo dále zaměstnávat tisíce lidí. A to přes všechny těžkosti, kterými nejen tento sektor, ale vlastně celý průmyslový

moravskoslezský region, prochází v důsledku špatného vývoje ekonomiky. A o našem významu pro sociální a ekonomickou kondici kraje musíme nadále přesvědčovat všechny, kteří rozhodují, ale i ty, kteří proti nám často bezdůvodně vystupují a říkají, že hornictví je oborem minulosti. Není to pravda.

Vraťme se ke kolektivní smlouvě. Naplnila vaše očekávání? Kde vidíte největší problém?

Kolektivní smlouva v této krizové době plní svůj úkol jako nutné minimum pro fungování firmy a zajištění našich zaměstnanců. Jsou zde i mechanismy, jak přidat zaměstnancům v případě, že se situace na trzích a v OKD zlepšší.

Tématem, o kterém se často hovoří, je možnost předčasného odchodu horníků do důchodu a příprava legislativy, která by to umožnila. Jaká je situace u tohoto návrhu, o kterém se

snážíte přesvědčit politickou reprezentaci již řadu let?

Neustále bojujeme o rychlejší odchody horníků do důchodu. Poté, co nám správný soud zamítl novelizaci takzvané 363, jsme dojednali na ministerstvu práce a sociálních věcí přípravu nového zákona. Ten je momentálně v paragrafovém znění a projde celým legislativním cyklem. Doufám, že politici splní to, co nám slíbili, a tento zákon bude schválen co nejdříve. Moc by nám pomohl v době, kdy průměrný věk zaměstnanců v OKD stoupá a pro mnohé by mohl být nejlepší variantou v situaci, kterou bude muset řešit. Podle našeho návrhu novelizace jsme chtěli, aby se horníkům snížil obecný důchodový věk v případě, že by splnili dané podmínky. Například odfárali 3300 směn, což vychází zhruba na 15 let práce v dole. Navíc jde o to, že v dalších evrop-

Hlubinní horníci si předčasné odchody do důchodu zaslouží

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1

ských zemích jsou důchodové systémy horníkům přizpůsobeny. Stačí se podívat pár kilometrů za hranice do Polska.

Ministryně práce Michaela Marksová předloží vládě návrh zákona, který by měl umožnit 3500 horníkům dřívější odchod do starobního důchodu. Jak to umínáte?

Návrh zákona je reakcí zejména na současnou situaci v OKD, a.s., ale i v dalších společnostech v Moravskoslezském a Ústeckém kraji a vznikl také díky dlouholetému úsilí Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu. Návrh zákona byl připraven a momentálně prochází meziresortním připomínkovým řízením. Nic však není jisté, protože i v médiích se objevují některé jednostranné názory, které k bezproblémovému přijetí zákona zrovna nepřispívají. Na noviny reagovat nechceme, abychom přes tisk zbytečně nejítřili nálady. Naším úkolem nyní je opět absolvovat vyjednávací kolečko a lobbovat u poslanců a ministrů všech příslušných stran za schválení uvedeného zákona. Vždyť například ve Francii nebo Německu schválily vlády rozsáhlé sociální programy, které mimo jiné umožnily starším horníkům odcházet dříve do důchodu. Očekávám, že až přijde čas, budou poslanci vládní koalice hlasovat tak, jak nám přislíbili před volbami. To znamená pro jeho schválení. Stát by si měl vážit zaměstnanců, kteří celý život pracovali v těžkých a nebezpečných

podmínkách jako horníci. Politici by takovým lidem neměli znepřjemňovat život a nutit je pár let před řádným důchodem hledat novou práci v jiném oboru. Jsou povinni v takových chvílích zajistit těmto horníkům důstojný odchod z pracovního života. Zatím jsme takové sliby slyšeli pouze před volbami, uvidíme, jak se k předčasným odchodům horníků do důchodu postaví tato koaliční vláda.

Co byste v této souvislosti vzkázal vládě a politikům obecně?

Vyzývám politiky, ale i občanskou společnost, aby nekladli těžbě zbytečné překážky. Moravskoslezský kraj není připraven na život bez důlní společnosti OKD. Vždy se můžeme domluvit na kompromisu, který na jednu stranu zajistí rozvoj obcím, na druhé straně zaměstnání desítkám tisíc lidí, kteří jsou v regionu na dobývání černého uhlí existenčně závislí. Nekladte překážky ani přijetí zákona o předčasných důchodech. Hlubinní horníci si ho plně zaslouží, protože si ho přímo oddřeli v pracovních podmínkách, o kterých nemáte ani ponětí!

Co podle vás zaměstnance OKD nejvíce trápí a v čem vidíte nejvyšší problém ve vztahu mezi firmou a zaměstnancem?

Co trápí zaměstnance určitě, je obrovská nejistota v hornictví. Všichni by přivítali vyšší mzdy za svou práci. Snižováním stavů jsou zvyšovány nároky na jejich bezpečnou práci. Vnímám, že mnohdy je to za hranicí únosnosti a z práce jdou vyčerpání nejen fyzicky, ale i psychicky.

Petr Kolev

Záběr z porubu na Dole ČSM v OKD Ostrava

(Foto: archiv OKD)

MOST: Peníze Vršanské uhelné, které pomáhají regionu, dostala i mostecká městská policie prostřednictvím města Mostu. Za bezmála 600 tisíc korun získali strážníci vybavení, které hlídá bezpečnost občanů, váhy na vážení nákladních vozidel za 150 tisíc korun. 250 tisíc korun je určeno pro nákup a servis kamerového systému. Aby byli strážníci co nejmobilnější, dostali 40 tisíc na nákup dvou radiostanic. Peníze od Vršanské uhelné jsou využité k zefektivnění činnosti městské policie.

KARVINÁ: Vybraní horničtí učni ze Střední školy techniky a služeb se svými pedagogy využili možnost na vlastní kůži poznat, jak vypadá havířina ve Slovinsku. Umožnil to projekt Leonardo da Vinci hrazený z prostředků EU, jehož cílem je výměna zkušeností v rámci výuky důlních předmětů na technických školách a seznámení se s těžbou v zúčastněných zemích. Čeští a polští účastníci projektu Leonardo viděli i provozy firmy Gorenje, elektrárnu na hnědé uhlí Šoštajn (vyrábějící třetinu elektriny pro Slovinsko a srovnatelnou s tou v Dětmarovicích) a šachtu ve Velejne. Ve slojích v hloubce 400 metrů zde těží fosilní palivo. Produkce jede úklonnými díly pásovými dopravníky přímo do elektrárny.

Z regionů

MOST: Přes 2000 lidí v současnosti sdružuje Senior klub, který jako dobrovolné sdružení bývalých zaměstnanců vznikl už v roce 2003 v tehdejší Mostecké uhelné. Jednou z příležitostí, jak se mohou jeho členové setkat mezi sebou i s kolegy, kteří ještě stále pracují na šachtě, je Den horníků na hipodromu. Letos této možnosti využilo více než tisíc bývalých zaměstnanců. Registrovaní členové jednou ročně dostávají nepeněžní poukázky, dobře známé dárkové pasy v hodnotě 250 korun.

KARVINÁ: V černouhelné společnosti byl odstartován program Nenech svůj talent zahálet! Spočívá v intenzivní práci a výchově motivovaných zaměstnanců firmy. Do 1. ročníku programu bylo vybráno 21 lidí, ať už z provozů nebo administrativy firmy. Ti by měli být připraveni postoupit na vyšší pracovní pozice v rámci podniku. Proto firma připravila program, jehož cílem je vytýpat mezi svými lidmi ty, kteří mají nejen talent a potenciál, ale i motivaci, aby se v kariéře posunuli dál.

CHODOV: Tři významná jubilea si připomnělo město Chodov, když oslavilo 820 let od první písemné zmínky o své existenci, 120 let od povýšení na město dekretem císaře Františka Josefa I. a 140 let od založení místního sboru dobrovolných hasičů. Město má bohatou tradici v těžbě hnědého uhlí a je dlouholetým partnerem Sokolovské uhelné. Firma s městem spolupracuje například při řešení problematiky starých ekologických zátěží, nebo v oblasti podpory tradic ve městě.

Kvalitní odvětvová smlouva je jako kotva na rozbouřeném moři,

říká 1. místopředseda OS PHGN Jaromír Franta

Minulý měsíc, konkrétně 8. října, se v Praze sešli představitelé Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu (ZSDNP) a Odborového svazu PHGN. Obě strany hodnotily plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) za první pololetí letošního roku. O průběhu a výsledku setkání jsme hovořili s hlavním vyjednávačem a prvním místopředsedou OS PHGN Jaromírem Frantou.

Jak byste stručně, ale výstižně čtenářům HGN přiblížil hodnocení plnění odvětvové smlouvy za první pololetí?

Tak jako při minulém hodnocení obě strany konstatovaly, že nemají žádné informace o tom, že by v členských organizacích docházelo k neplnění závazků vyplývajících z odvětvové smlouvy. Musíme si uvědomit, že odvětvová smlouva uzavřená na období let 2013 až 2017 je velice obsáhlý dokument, který kromě tarifních mzdových tabulek zahrnuje například i dovolenou zaměstnanců, sociální péči o zaměstnance, BOZP, zaměstnanost, informování odborové organizace v pracovněprávních vztazích a podobně. A jestliže opakovaně při hodnocení zazní od zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců, že se smlouva stoprocentně plní, pak klobouk dolů. Svědčí to o zodpovědném přístupu sociálních partnerů jak k těžebnímu odvětví, tak i k péči o zaměstnance.

Alfou a omegou odvětvové smlouvy jsou ale tarifní mzdové tabulky...

Součástí vyhodnocení plnění vyšší kolektivní smlouvy byla samozřejmě i diskuze o tom, co vláda nedávno projednala a schválila, a to je navýšení minimální mzdy na hodnotu 9200 korun od 1. ledna 2015. Došlo již k druhému navýšení minimální mzdy, takže v rámci našeho odborového svazu jsme dospěli k názoru, že by se to mělo projevit také v odvětvové smlouvě, konkrétně ve mzdových tarifních tabulkách. Proto jsme našim sociálním partnerům, zástupcům zaměstnavatelského svazu, předali návrh Dodatku číslo jedna k odvětvové smlouvě.

Kdy případné navýšení tarifů vstoupí v platnost?

Obě strany sociálního dialogu se zavázaly k dalšímu jednání o Dodatku číslo 1. Náš cíl je, aby nové tarify začaly platit od 1. ledna 2015, proto se budeme snažit dosáhnout dohody se zástupci zaměstnavatelů do konce roku, aby jednotlivé členské organizace mohly s naší dohodou pracovat. Takže nyní nastane klasický proces poté, co jsme předložili výzvu k zahájení kolektivního vyjednávání.

Co jste kromě mzdových tarifů v rámci odvětvové smlouvy se zaměstnavateli ještě dohodli?

Shodli jsme se na totožném postupu při projednávání základních dokumentů majících přímý vliv na těžební průmysl. Mám tím na mysli surovinovou politiku státu, novelu státní energetické koncepce a úhrady z vydobytých nerostů. Naše vzájemná spolupráce v uvedených oblastech je velmi rozvětvená a při všech jednáních na Radě hospodářské a sociální dohody,

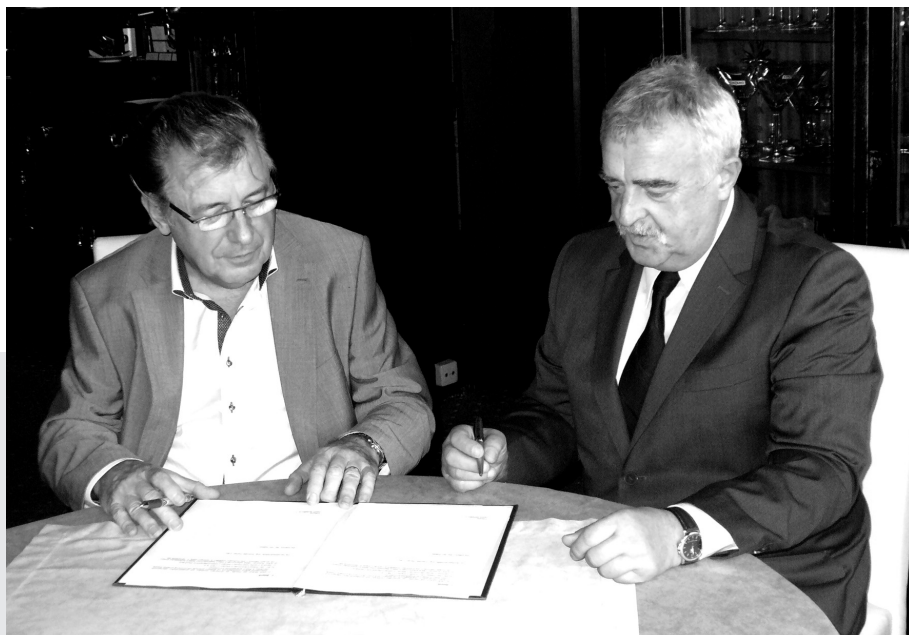
s ministerstvem průmyslu a obchodu a celkově s vládou je náš postup jednotný. Společně chceme zlepšovat podmínky pro těžební průmysl a nikoliv je zhoršovat, jak se v posledních letech bohužel v Česku děje. S potěšením mohu konstatovat, že na klíčové dokumenty pro těžební průmysl, které nám současná vládní koalice připravuje, máme se zaměstnavateli stejný názor. Bohužel, naše názory a návrhy se zatím neshodují s vládou předkládanými materiály.

V rámci odborového svazu máte na starosti kolektivní vyjednávání odvětvové smlouvy. Jak jste spokojen s přístupem zaměstnavatelského svazu?

Jsem jedním z mála odborových svazů v rámci Českomoravské konfederace odborových svazů, který se dokáže se zaměstnavatelským svazem dohodnout na uzavření dlouhodobé, a bez zbytečné skromnosti dodám, že i kvalitní kolektivní smlouvy vyššího stupně, která je přínosem jak pro těžební průmysl, tak pro zaměstnavatele a hlavně pro zaměstnance. Minulou i stávající spolupráci a dohodu na odvětvové smlouvě, stejně jako vůli zástupců zaměstnavatelského svazu k další spolupráci si cením a ve svazu ji hodnotíme velice pozitivně. Dosud jsem nezaznamenal žádné zásadní rozpory, což je dobrý příslib pro další spolupráci v časech, kdy těžební průmysl, těžební společnosti a jejich zaměstnanci i hornické odbory čelí a budou čelit velice složitým výzvám. Jestliže jsme i v takto neklidném a nervózním období schopni spolu se zástupci zaměstnavatelů uzavřít a také beze zbytku plnit tak kvalitní odvětvovou smlouvu, pak to něco znamená. **Petr Kolev**

Na snímku šéfové zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců (zleva) Zdeněk Osner a Jan Šábel podepisují protokol z vyhodnocení plnění odvětvové smlouvy za 1. pololetí 2014

Foto: Jaromír Franta

Rada SHO projednala organizační změny v OKD Ostrava

V Havířově proběhlo v říjnu zasedání Rady Sdružení hornických odborů OKD, tentokrát ale už v nových prostorách protějšího křídla budovy pobočky úřadu práce. Přestěhovali se i svazoví inspektoři bezpečnosti práce (SIBP) a ve stejné budově bude také právní poradna, kterou vede JUDr. Marie Piekarzová.

Předseda SHO Jaromír Pytlík se věnoval i běžné agendě a probíhajícími organizačními změnám v OKD včetně snižování počtu zaměstnanců. Poté se předsedové základních organizací vyjádřili k racionalizaci na jejich lokalitách včetně uvolňování zaměstnanců s odstupným.

Odbory trvají na tom, aby se na seznamu propouštěných zaměstnanců objevovali jen ti, kteří o to stojí a ti, kteří mají nárok na starobní důchod nebo se k němu blíží. Objevily se jednotlivé případy, kdy odbory s uvolněním kvalifikovaného pracovníka nesouhlasily.

Rada projednala také stanovisko Krajské hygienické stanice v Ostravě k připomínkám, které se týkají kategorizace pracovišť a pohyblivých profesí. V této souvislosti bylo uloženo svazovým a závodním inspektorům BP provést kontrolu měření prašné expozice (způsob, četnost, výsledky) a záležitosti s tím související.

V dalším průběhu jednání SIBP Vladimír Potomák informoval o vývoji pracovní úrazovosti v OKD za prvních devět měsíců letošního roku. V tomto období bylo registrováno 142 pracovních úrazů, z toho pět smrtelných a úrazová četnost dosáhla hodnoty 7,30.

Jedním z hlavních témat jednání byly předčasné hornické důchody, ke kterým ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo nový návrh, jenž právě prochází meziresortním připomínkovým řízením. K jeho přijetí je potřeba nadále lobbovat u poslanců a ministrů všech politických stran, aby se zvýšila pravděpodobnost schválení zákona, který umožní odcházet do starobního důchodu hlubinným horníkům alespoň o pět let dříve po splnění potřebných podmínek.

V závěru předseda odborů z firmy Ca-terpillar Jiří Kožušník oznámil, že na konci roku dojde v jejich společnosti k odstavkám vzhledem k nedostatku zakázek a předseda Tomáš Gulčík z AWT Rekul- tivace si stěžoval, že jsou u nich propouštěni specializovaní řidiči a místo nich jsou nájímáni nekvalifikovaní zaměstnanci. (voj)

Geologický průzkum na Dole Rožná pokračuje

V srpnu 2010 byly slavnostně zahájeny geologicko-průzkumné práce pro ověření možnosti výstavby podzemního zásobníku plynu ve stanoveném průzkumném území Milasín-Bukov a od tohoto roku probíhal na 21. patře Dolu Rožná I v hloubce 1000 metrů geologický průzkum podložních geologických struktur ložiska Rožná.

Průzkum si klád za cíl určit vhodnost podložního horninového prostředí pro vybudování podzemního kavernového zásobníku plynu.

Výsledky dokončované etapy geologického průzkumu jednoznačně určily vhodnost zkoumaných geologických struktur k realizaci tohoto projektu. Letos 4. září byla podepsána smlouva mezi GSCeP, a.s. Praha a DIAMO, státní podnik o realizaci druhé etapy geologicko-průzkumných prací pod hloubkovou úroveň 1000 metrů z Dolu Rožná I, která si klade za cíl vymezit prostorové oblasti realizace celého projektu kaver-

nového zásobníku plynu. V této druhé etapě geologicko-průzkumných prací bude vyraženo cca 100 000 m³ průzkumných chodeb, jejichž kapacita bude plně využita pro vlastní zásobníkový prostor.

Celý geologický průzkum je zajišťován pracovníky o. z. GEAM Dolní Rožínka státního podniku DIAMO. Dle stanovené konečné kapacity kavernového zásobníku lze předpokládat jeho zprovoznění po roce 2018. Tato akce by měla přinést nejen zvýšení energetické bezpečnosti České republiky, ale i udržení zaměstnanosti v dané oblasti. (red)

Unikátní způsob chlazení razičů v Dole ČSM

Raziči expaskovského kolektivu hlavního předáka Martina Miženka a kolektivu hlavního předáka Radima Dudy na Závodě Důl ČSM zkoušeli při práci od počátku září nosit vesty naplněné suchým ledem. A pochvalovali si to!

„Zaměstnanci odboru bezpečnostního náměstka ČSM se totiž rozhodli jít v zajišťování těch nejlepších pracovních podmínek chlapům razičím či těžičím ve velkých hloubkách dále než jen využíváním pracovních přestávek, budováním klimatizačních stanů, vydáváním iontových nápojů a prováděním dalších opatření. V rámci trvalého zlepšování vymysleli klimatizační vesty, které dokážou chlazení až osm hodin,“ informoval Josef Drastich, metrolog laboratoře prašnosti a mikroklimatu.

Myšlenka to podle něj není vůbec nová, v minulosti se objevily snahy plnit vesty nemrznoucím gelem podchlazeným na -20° Celsia. „Jenže toto médium odevdalo svůj chladič potenciál zhruba za dvě hodiny, což byla také maximální doba chlazení organismu pracovníků,“ uvedl

Drastich s tím, že tentokrát chtěli něco lepšího. A nikoliv těžšího ani objemnějšího.

Vyhrál tuhý CO₂ neboli suchý led využíváný k chlazení v potravinářství, zdravotnictví a také chemickém či gumárenském průmyslu. „Jeho teplota -78,5° Celsia a výparné teplo 571,1 kilojoule na kilogram. Váha decimetru krychlového činí u kostky suchého ledu 1,5 kilogramu. U pelet je to 0,85 kilogramu,“ popisoval Drastich parametry média, které na jedno naplnění ochlazuje vestu až osm hodin. V polystyrénových přepravkách vydrží suchý led bez úhony až čtyři dny.

„Raziči byli při zkouškách spokojeni s chladičím účinkem. Podle našeho mínění tento dobrý nápad může najít v revíru OKD široké uplatnění,“ dodal Drastich. (red)

Záchranáři pomáhají také na velkostrojích

Báňské záchranáře je možné potkat v těžebních provozech Vršanské uhelné celkem běžně. Ve většině případů ale při činnostech, které si laik s prací báňského záchranáře možná ani nespojuje.

„Kromě činností, které musíme vykonávat ze zákona, zajišťujeme pro těžební společnosti i celou řadu dalších služeb. Jde zejména o práce ve výškách a těžko přístupných místech. To se týká například čištění, mazání a výměny lan na velkostrojích nebo čištění uhelných zásobníků,“ vysvětlil ředitel Hlavní báňské záchranářské stanice (HBZS) v Mostě Josef Trykar.

HBZS pomáhá i při protipožární prevenci a provádí pravidelné revize hasičích přístrojů jednou ročně, kromě velkostrojů, jejichž hasičí zařízení je třeba kontrolovat dvakrát do roka.

Zřizovatelem HBZS je Severní energetická, báňští záchranáři ale ze zákona poskytují své služby i pro další těžební společnosti a organizace. „Vršanské uhelné i dalším společnostem skupiny Czech Coal poskytujeme své služby v přibližně stejném rozsahu jako v uplynulých letech,“ uzavřel ředitel.

(pim, Důlní noviny)

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 307, fax: 234 462 313, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. OS PHGN: e-mail: altner.vlastimil@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Administrace: Černochova 272 932 840. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.